

Тема: Кактуси і молочаї

Мета:

Знаннєвий компонент: знати про середовище і чинники існування кактусів і молочаїв; будову кактусів

Діяльнісний компонент: наводити приклади кактусів залежно від місця зростання

Ціннісний компонент: виховувати допитливість, спостережливість, прагнення пізнавати навколишній світ, берегти та охороняти рідну природу

Хід заняття

I. Актуалізація опорних знань

II. Вивчення нового матеріалу

2.1. Короткий опис і види кактусів

Батьківщиною цих екзотичних рослин є Америка, хоча в природі їх можна зустріти в пустельних зонах Африки, Азії і навіть Європи. Дикі кактуси зазвичай мають великі розміри. Вони виростають в спекотних областях планети, широко поширені в Аргентині, Мексиці та Чилі. Деякі різновиди кактусів ростуть в тропіках, а також в прибережній зоні Середземного і Чорного морів.

2.2. Природні умови зростання кактусів:

1. Багато видів ростуть в пустельних регіонах зі зниженою вологістю. Хоча є різновиди, які вважають за краще вологі ділянки, тому мешкають виключно в тропіках.

2. Кактуси пристосовані до різких перепадів температур, які в пустелях іноді складають до 50 °С.

3. Найчастіше рослини живуть на пухких гравійних і піщаних ґрунтах, з низьким вмістом гумусу, але зате з великою кількістю мінералів.

2.3. Будова кактусів

Кактуси мають незвичайну будову – м'ясистий стебло і щільну шкірку. Така особливість сприяє адаптації рослини до дефіциту вологи. Щоб запобігти її втрати у кактусів є специфічні захисні властивості:

- колючки замість листя;
- волосяний покрив, який притеняють рослина від палючого сонця;
- восковий наліт оберігає від випаровування вологи;
- ребристий стебло, по жолобках якого до коріння стікає ранкова роса;
- довге коріння захищені від пересихання.

Щоб відшкодувати відсутність листя, у кактусів є потовщені м'ясисті стебла. Здебільшого вони кулясті, тому поглинають світло приблизно в такій же кількості, як і листя. Деякі кактуси мають ребра, які сприяють невеликому затінення від сонця.

М'ясиста рослина, насичена водою – це прекрасна здобич для пустельних тварин. Щоб захиститися від них, звичайний кактус має колючки. У деяких видів вони є природним прикриттям від сонячних променів.

2.4. Розподіл кактусів за зовнішнім виглядом на наступні групи:

- чагарники;

- деревовидні;
- трав'янисті;
- ліановидні.

2.5. Основні групи кактусів залежно від місця зростання: пустельні і лісові (тропічні).

У природі кактуси пустель ростуть в спекотних пустельних або напівпустельних зонах Америки та Африки. Вони характеризуються високим ступенем адаптації до умов навколишнього середовища, мають масивні пагони і витягнуті, міцні колючки.

Пустельні кактуси можна розділити на три типи:

- ехінопсіси – мають товсті стебла кулястої форми, на яких рівномірно розподілені колючки;
- опунції – характеризуються приплюсненими стеблами, які за зовнішнім виглядом нагадують млинці;
- астрофітум – мають ребристі стебла з товстими колючками.

2.6. Догляд за кактусами

1. Потрібно дуже дбайливо доглядати за рослинами, тому що навіть одна пошкоджена колючка здатна значно знизити можливість цвітіння.

2. В осінній період необхідно знизити кількість поливів, а ближче до зими зовсім їх припинити. Почати полив можна тільки в березні, спочатку обприскуючи кактуси водою.

3. У зимовий період варто тримати рослини в прохолодній кімнаті з приглушеним освітленням.

4. При зародженні бутонів не можна пересаджувати і удобрювати кактуси, інакше є ймовірність залишитися без цвітіння.

5. Вирощування кактуса в тісному горщику прискорює його цвітіння. При цьому бажано не повертати його до сонця різними сторонами, інакше він втратить шанс зацвісти.